

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 443

van **LOES VANDROMME**

datum: 9 februari 2021

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Leerbuddyproject - Stand van zaken

In oktober 2020 lanceerde de minister het Buddyproject Vlaanderen. De vzw Schoolmakers werd ingeschakeld om de verschillende initiatieven te coördineren en kreeg daartoe de nodige middelen.

Daar waar er oorspronkelijk alleen gefocust werd op studenten lerarenopleiding die de rol van buddy opnemen als onderdeel van hun opleiding, kreeg het project naderhand een bredere focus en kunnen ook vrijwilligers zich nu als leerbuddy aanbieden. Het gaat dan over studenten in een onderwijsgerelateerd of sociaal domein of mensen met een pedagogisch bekwaamheidsbewijs (zoals bijvoorbeeld gepensioneerde leerkrachten).

Verder werd de doelgroep ook verbreed: leerbuddy's kunnen niet alleen voor leerlingen uit de 2de en 3de graad secundair onderwijs ingezet worden, maar ook voor andere zogenaamde scharniermomenten. Specifiek gaat het dan over leerlingen uit het 1ste en 6de leerjaar, de volledige eerste graad secundair onderwijs en het 4de en 6de jaar secundair onderwijs.

In zijn antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 192 van 27 november 2020 gaf de minister al enige toelichting over de aanpak en de voortgang van het project.

Nu het projectjaar halfweg is, kreeg ik graag wat meer info over de stand van zaken.

1. Hoeveel leerbuddy's hebben zich in het kader van dit project al aangemeld en hoeveel van hen gingen effectief aan de slag? Graag een onderscheid in het 'soort' leerbuddy (student lerarenopleiding, andere student, gepensioneerde leerkracht, ander pedagogisch bekwaamheidsbewijs,..) en per provincie.
2. Hoeveel van deze leerbuddy's waren voor de start van het project ook al actief als leerbuddy of huiswerkbegeleider? Graag ook hier een onderscheid in het 'soort' leerbuddy en per provincie.
3. Hoeveel scholen deden een aanvraag voor een leerbuddy(-team)? Graag een onderverdeling per onderwijsverstrekker, per provincie en het gemiddeld aantal leerlingen voor wie de scholen begeleiding aanvragen.
4. Hoeveel leerlingen werden/worden ondertussen begeleid door de leerbuddy's? Graag een opdeling per provincie met vermelding van het onderwijsniveau en het leerjaar waarin de leerling zit.

5. Hoelang duurt een gemiddeld begeleidingstraject? Ook hier graag een onderverdeling per provincie, per onderwijsniveau en per leerjaar waarin de leerling zit.
6. Hoeveel bestaande lokale werkingen sloten zich ondertussen aan bij Leerbuddy Vlaanderen? Graag een onderscheid per provincie, over hoeveel leerbuddy's het telkens gaat en hoeveel leerlingen zij begeleiden.
7. Hoeveel buddywerkingen in de lerarenopleidingen sloten zich ondertussen aan bij Leerbuddy Vlaanderen? Hoeveel daarvan zijn volledig nieuw en hoeveel hadden vroeger ook al een buddy- of tutorenwerking? Graag een overzicht per provincie.
8. Hoe analyseert de minister deze cijfers? Ziet de minister grote regionale verschillen? Hoe worden die verklaard?
9. Op 1 februari 2021 moest vzw Schoolmakers, volgens het subsidiebesluit, een tussentijds rapport indienen.
Wat waren daarvan de belangrijkste elementen? Wat zal er eventueel bijgestuurd/aangepast worden?
10. Op welke manier is het project een goede aanvulling op de al bestaande buddyprojecten in Vlaanderen?
11. Voor het proefproject werd oorspronkelijk 109.337 euro uitgetrokken voor de loon- en werkingskosten. Maar zoals hierboven al gesteld, kreeg het leerbuddyproject ondertussen een bredere focus.
Betekende dat ook een aanpassing van het budget?
Zo ja, in hoeveel middelen extra wordt voorzien en hoe worden die verdeeld?
Zo niet, in welke mate werd de taakstelling voor vzw Schoolmakers dan aangepast gezien de grotere omvang van het project in vergelijking met de start?
12. Plant de minister een vervolgproject? Graag hierover wat meer uitleg.

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 443 van 9 februari 2021

van **LOES VANDROMME**

1. Overzicht van het aantal leerbuddy's dat zich in het kader van dit project al aangemeld heeft, volgens profiel (student lerarenopleiding, andere student, gepensioneerde leerkracht, ander pedagogisch bekwaamheidsbewijs,..) en per provincie:

Provincie	Student lerarenopleiding	Student ergotherapie	Vrijwilliger met leraren-diploma	Leerkracht met pensioen	Totaal
West-Vlaanderen	4	10	6	2	22
Oost-Vlaanderen	10	2	5	1	18
Vlaams-Brabant	9			3	12
Antwerpen	39		4	3	46
Limburg	23		2	3	28
	85	12	17	12	126

65 leerbuddy's van hen zijn al aan de slag, de anderen werden aangemeld sinds de start van het tweede semester en worden op dit moment uitgestuurd naar de scholen.

2. Over het aantal leerbuddy's dat voor de start van het project ook al actief was als leerbuddy of huiswerkbegeleider hebben we geen informatie omdat dit niet bevraagd wordt. Het is geenszins de bedoeling om leerbuddy's weg te halen bij bestaande werkingen, maar net wél de betrachting om leerbuddy's ernaar toe te leiden.
3. Belangrijk: scholen kunnen een beroep doen op een team van Leerbuddy's van wie de competenties overeenkomen met wat zij zoeken. Leerbuddy Vlaanderen zorgt dus eerst voor aanbod, dan pas voor vraag. Dit omdat geweten is dat de vraag veel groter is. Hier alvast het overzicht van het aantal scholen dat een aanvraag deed eens de teams van Leerbuddy's op de website stonden:

Provincie	GO		KOV		OVSG		POV		ONAF H.	TOTAAL
	BaO	SO	BaO	SO	BaO	SO	BaO	SO		
West-Vlaanderen	1	1	3	3	5					13
Oost-Vlaanderen		2		3				1		6
Vlaams-Brabant		2	5	5					1	13

Antwerpen		2	2	6	1		1			12
Limburg		5	2					1		8
	1	12	12	17	6	0	1	2		51

4. De school behoudt de regie over het onderwijsleerproces. Vanuit haar eigen visie op onderwijs en vanuit haar zorgbeleid kent zij de Leerbuddy uiteindelijk toe aan een leerling of groepje leerlingen. Voor het basisonderwijs moet ze niet aangeven in welk leerjaar de Leerbuddy's ingezet zullen worden. Voor het secundair onderwijs maakt Leerbuddy Vlaanderen enkel een opsplitsing per graad en per vak. Er is nog geen enkel begeleidingstraject afgelopen. Daarom is het niet mogelijk om het aantal effectief begeleidde leerlingen te bepalen op dit moment. In de week van 22 februari startte Leerbuddy Vlaanderen wel de eerste tussentijdse evaluaties waarbij in kaart gebracht wordt aan welk type leerling (leerjaar en ondersteuningsnood) de Leerbuddy uiteindelijk werd toegekend en hoe het begeleidingstraject loopt.
5. Vanaf een begeleidingstermijn van 6 weken wordt buddy-begeleiding/tutoring effectief, blijkt uit onderzoek waar ook The National Tutoring Programme uit het Verenigd Koninkrijk zich op baseert. De begeleidingen duren doorgaans 10 tot 20 weken, al varieert dit naargelang de betrokken hogeronderwijsinstelling. Uitzondering is een groep studenten van de UHasselt die begeleiden slechts 5 weken en focussen hierbij op een duidelijk afgelijnd stuk leerstof. Deze 5 weken passen binnen een specifieke coachingsmodule die ze vormen.
6. Volgende werkingen maken deel uit van het Leerbuddy-Netwerk doordat ze:
 - leerbuddy's toegeleid krijgen nadat dit zo afgesproken is;
 - hun coördinatoren laten deelnemen aan onze Lerende Netwerken;
 - hun vrijwilligers kunnen laten deelnemen aan ons opleidingsaanbod (online modules, intervisies, webinars voorstelling project).

Vlaanderenbreed	Auxilia Expoo
Antwerpen	Kompanjon Antwerpen Steun op Maat Mechelen Buddy Mechelen Armen TeKort - Elk Kind Telt
Limburg	De Boomgaard
Oost-Vlaanderen	De Broeiklas vzw Stappen Kompanjon Gent Actief vzw Gent
Vlaams-Brabant	Buddy Leuven
West-Vlaanderen	De Katrol De Triangel Huiswerkklassen Oostende Spelothek De Wip Huis van het Kind Brugge 't Scharnier Brugge

Antwerpen	Gemeente Willebroek Stad Turnhout Stad Antwerpen Stad Mechelen
Limburg	Stad Genk Stad Hasselt
Oost-Vlaanderen	Stad Aalst Onderwijscentrum Gent Gemeente Zele
Vlaams-Brabant	Leerbuddyproject Halle Buddy Leuven
West-Vlaanderen	Stad De Panne Stad Menen Stad Oostende Stad Roeselare Stad Nieuwpoort Stad Kortrijk

Momenteel beschikken wij echter niet over tussentijdse cijfers over het aantal vrijwilligers/buddy's waar deze organisaties mee werken. Zoals de tabellen verduidelijken, nemen aan het Lerend Netwerk voor lokale werkingen en lerarenopleidingen 38 instanties deel. Overigens nemen aan het Lerend Netwerk voor scholen 40 scholen deel en het aantal deelnames aan intervisies voor Leerbuddy's ligt op dit moment op 70 (gestart in januari). De online modules werden op dit moment 1503 keer gevolgd.

7. Wat de buddywerkingen door toetreden lerarenopleidingen betreft:

De lerarenopleidingen die hun beschikbare studenten vroeger reeds inzetten als buddy, verwijzen hen nu ook door naar de online modules en intervisies die Leerbuddy Vlaanderen online organiseert. Deze lerarenopleidingen stellen hun expertise ook ter beschikking in [deze online modules](#) of op de geplande studiedag van 26 april. Concreet gaat het over:

- UCLL
- PXL
- Odisee
- VUB

Andere lerarenopleidingen maken extra leerbuddy's vrij of bieden Leerbuddy Vlaanderen aan als keuze-optie voor hun "vrije stage", "diversiteitsstage" of verbreden hun bestaande stage hiermee. Ze leiden hun studenten ook toe naar het online ondersteuningsaanbod. Concreet gaat het hier om:

- KULeuven
- UHasselt
- UGent
- UAntwerpen
- Artesis Plantijn
- Hogent
- Vives (Ook ergotherapeuten en logodepisten)
- Howest
- Thomas More (verkorte lerarenopleiding Mechelen)

Volgende hogescholen zijn het project genegen en bekijken nog concreet hoe ze zullen inhaken (maar moesten door corona-drukke prioriteit geven aan ander intern overleg)

- Arteveldehogeschool (overlegt nog over goede afstemming met Onderwijscentrum Gent)
 - Erasmushogeschool (bekijkt of ook andere opleidingen dan lerarenopleiding worden ingezet)
 - Karel de Grote (door directeurswissel viel eerste contact na de kerstvakantie)
8. Uit bovenstaande mag blijken dat Leerbuddy Vlaanderen samenwerkingen opbouwt in de vijf provincies en met de historisch gegroeide context aan het werk gaat.
 9. Zoals bepaald in het ministerieel besluit ter zake, bood het tussentijds rapport een stand van zaken, met een aantal kerncijfers over de kernactiviteiten en hun bereik, zoals in bovenstaande overzichten, en verdere planning. Daarnaast werden de elementen uit de SWOT-analyse van de Klankbordgroep meegegeven, waarin academici, onderzoekers en vertegenwoordigers van lokale werkingen het project opvolgen. Daaraan werden ook een reeks bijsturingen gekoppeld, vooral gericht op werven van leerbuddy's, verder bekendmaken van het geboden ondersteuningsaanbod, het blijven inzetten op lokale en bovenlokale samenwerkingen, het afstemmen van vraag en aanbod en de informatiedoorstroming tussen buddy en school.
 10. Het Vlaanderenbrede karakter van de coördinerende en ondersteunende rol die Schoolmakers opneemt, is nieuw voor de heel diverse buddywerkingen die actief zijn op het terrein. Dat al deze initiatieven kunnen deelnemen en hun expertise met collega's in Vlaanderen kunnen delen en op hun beurt van anderen leren, maar ook de overkoepelende portaalsite die alles bijeenbrengt en zichtbaar maakt, zijn eveneens lacunes van afgelopen jaren die hiermee ondervangen worden. De samenwerkingsverbanden van Schoolmakers en o.m. experts dragen bij tot de wetenschappelijke onderbouwing van de geboden ondersteuning. Die vindt zijn beloop in het lerend netwerk, de interviewsessies, de online modules en het uitgewerkte materiaal... Het project zet veel lokale besturen en ook heel wat (nieuwe) buddy's (met diverse profielen) in beweging. Ook het groeiende en intergenerationele netwerk van Leerbuddy's is uniek. Die facetten moeten bijdragen tot afstemming, duidelijkheid en kwaliteit, wat de scholen, opleidingen en buddy's ten goede moet komen en - waar het ons hier om te doen is - finaal ook de begeleide leerlingen beter van worden.
 - 11-12. Alle activiteiten die Leerbuddy Vlaanderen onderneemt tijdens dit pilootjaar, ook de bijsturingen aan het oorspronkelijke concept die gaandeweg nodig geacht werden, vinden plaats binnen het toegekende projectbudget. Ik wil de komende maanden afwachten en nog geen voorafname doen op de evaluatie van dit pilootproject, die zal afhangen van de conclusies over de meerwaarde van deze werking voor ons als onderwijsbeleid én voor de diverse actoren op het terrein (leraren- en andere hogeronderwijsopleidingen, buddywerkingen van organisaties en lokale overheden).